Laki

ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain (957/2013) 3, 5 ja 41 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 ja 41 § laeissa 939/2018 ja 317/2019 sekä 5 § laissa 317/2019, sekä

lisätään lakiin uusi 5 a § seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *katsastuksella* ajoneuvolaissa (/) tarkoitettuja ajoneuvon katsastuksia;

2) *katsastajalla* henkilöä, jolla on oikeus suorittaa katsastuksia;

3) *kevyellä ajoneuvolla* M_1-luokan ajoneuvoa, jonka kokonaismassa on enintään 3,5 tonnia, sekä N_1-, L-, O_1- ja O_2-luokan ajoneuvoa ja maastoajoneuvoa;

4) *raskaalla ajoneuvolla* M_1-luokan ajoneuvoa, jonka kokonaismassa on yli 3,5 tonnia, sekä N_2-, N_3-, M_2-, M_3-, O_3-, O_4-, T- ja C-luokan ajoneuvoa, liikennetraktoria ja moottorityökonetta;

5) *katsastuspalvelurekisterillä* Liikenne- ja viestintäviraston automaattisen tietojenkäsittelyn avulla pitämää julkista rekisteriä katsastusluvan haltijoista ja niiden katsastuspalveluihin liittyvistä asioista.

Edellä 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuista ajoneuvoluokista säädetään ajoneuvolaissa.

5 §

Ilman katsastuslupaa suoritettavat katsastuksen osat

Myös muu kuin se, jolle katsastuslupa on myönnetty (*tarkastuspaikka*), voi suorittaa:

1) pakokaasupäästöjen tarkastuksen;

2) ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän paineilmajarrujen ja sähköohjattujen paineilmajarrujen suorituskyvyn ja jarrutehon tarkastuksen sekä siihen kuuluvan jarrujen yhteensovittamisen tarkastuksen;

3) kytkentälaitteen tarkastuksen;

4) nopeudenrajoittimen toiminnan tarkastuksen.

Tarkastuspaikalla on oltava käytettävissään tarvittavat toimitilat, riittävä tarkastuslaitteisto sekä pätevä ja asiantunteva henkilöstö.

Liikenne- ja viestintävirasto valvoo tarkastuspaikkoja ja voi antaa niille huomautuksen tai varoituksen, jos:

1) tarkastuspaikalla ei ole käytettävissä tarvittavia toimitiloja;

2) tarkastuspaikalla ei ole käytettävissä riittävää tarkastuslaitteistoa;

3) tarkastuslaitteiden huolto tai mittatarkkuuden tarkastus on laiminlyöty; taikka

4) tarkastuksia ei ole suoritettu asianmukaisesti.

Liikenne- ja viestintävirasto voi päättää, ettei tarkastuspaikan tarkastuksia hyväksytä, jos varoituksesta huolimatta 3 momentissa tarkoitettuja puutteita tai laiminlyöntejä edelleen esiintyy.

Rikosoikeudellisesta virkavastuusta säädetään 52 §:ssä.

5 a §

Tarkastuspaikan velvollisuudet

Pakokaasupäästöjen, kytkentälaitteen ja nopeudenrajoittimen tarkastuspaikan on tehtävä ennen toiminnan aloittamista ilmoitus Liikenne- ja viestintävirastolle. Edellä 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun tarkastuksen saa suorittaa vain tarkastuspaikka, joka on ajoneuvolain 182 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun A-luvan haltija.

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta tarkastuksesta on annettava tarkastuksen tuloksen osoittava todistus esitettäväksi katsastuksessa. Todistuksessa on oltava vähintään ajoneuvon yksilöintitiedot, tiedot tarkastuspaikasta, päiväys sekä tarkastajan allekirjoitus ja nimenselvennys. Pakokaasupäästöjen tarkastuksesta annettavasta todistuksesta on käytävä lisäksi ilmi mittalaitteen tulostamat, mittauksessa käytetyt pyörintänopeudet sekä muut vastaavat pakokaasupäästöjen tarkastamista koskevat tiedot, joista voidaan todeta, että tarkastuksessa on noudatettu pakokaasupäästöjen tarkastamista koskevia määräyksiä.

Jos pakokaasupäästöjen, paineilmajarrujen tai sähköohjattujen paineilmajarrujen tarkastuksista taikka nopeudenrajoittimen toiminnan tarkastuksesta on katsastukseen mennessä kulunut enemmän kuin kolme kuukautta tai sitä ei ole suoritettu lainkaan, tarkastus suoritetaan katsastuksen yhteydessä.

Jos Liikenne- ja viestintävirasto on 5 §:n 4 momentin nojalla päättänyt, ettei tarkastuspaikan suorittamia tarkastuksia hyväksytä, tarkastuspaikan antamaa todistusta ei pidetä hyväksyttävänä.

Katsastuksessa voidaan suorittaa pakokaasupäästöjen ja paineilmajarrujen tarkastuksia sekä nopeudenrajoittimen toiminnan tarkastuksia tarkastuspaikan mittausten tai tarkastusten oikeellisuuden toteamiseksi, jolloin katsastuksessa suoritettu tarkastus on ratkaiseva. Katsastuksessa voidaan tarkastaa myös kytkentälaite.

41 §

Katsastetun ajoneuvon tarkastus

Katsastustoimipaikan katsastustehtävien valvomiseksi Liikenne- ja viestintävirasto saa heti katsastuksen jälkeen suorittaa ajoneuvolle katsastusta vastaavan tarkastuksen tai osan siitä. Tarkastuksen suorittamiseksi Liikenne- ja viestintäviraston virkamies saa pysäyttää ajoneuvon ennen sen poistumista katsastustoimipaikalta. Liikenne- ja viestintävirasto voi käyttää tarkastuksessa apunaan yksityistä palvelun tuottajaa, joka täyttää 40 §:n 2 momentissa säädetyt vaatimukset. Tarkastus tulee suorittaa siten, että siitä aiheutuu uudelleen tarkastettavan ajoneuvon kuljettajalle mahdollisimman vähän vaivaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tarkastus saadaan suorittaa korvauksetta mainitussa momentissa tarkoitetun katsastustoimipaikan tiloissa ja laitteita käyttäen. Tarkastukseen sovelletaan, mitä ajoneuvolaissa säädetään kyseisestä katsastuslajista.

Liikenne- ja viestintävirasto saa osallistua ajoneuvolaissa tarkoitettuun tekniseen tienvarsitarkastukseen, jos osallistumisen tarkoituksena on mainitun lain 165 §:ssä säädetyn tarkastuksen lisäksi valvoa katsastustoimipaikkojen katsastustehtäviä. Liikenne- ja viestintäviraston virkamies toimii tarkastuksessa ajoneuvon teknisenä asiantuntijana katsastuksen suorittamiseen oikeutetun henkilön asemesta. Liikenne- ja viestintäviraston virkamiehellä on tarkastuksessa sama toimivalta kuin mainitun lain 166 §:n mukaan katsastuksen suorittamiseen oikeutetulla henkilöllä.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitetuissa tarkastuksissa Liikenne- ja viestintäviraston virkamiehellä on oltava viraston antama todistus oikeudesta suorittaa tarkastus. Todistus on pyydettäessä esitettävä tarkastettavan ajoneuvon kuljettajalle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2021.

Helsingissä 15.1.2021

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka